

Konferensbidrag

Vidgade vyer över musiken

Stockholms Universitet, november 2015

Onsdag

1. *Evolving Bildung in streaming media – Spotify as a case*

Cecilia Ferm Thorgersen, Susanna Leijonhufvud, Elias Schwieler, Niclas Ekberg, Linda Portnoff, Patrick Burkart,

It is clear that new technology has the possibility to provide information and education for everyone. Just a few decades ago only people with the financial means could invest in a good encyclopedia, record or art collection. Today, many people can access the same information for free, which is interesting from a democratic perspective. The new and transformed music industry with which digital distribution sets new preconditions for people's access to music (and also other forms of art) has been studied from technological and economic perspectives, and also in relation to people's listening behavior. Research has focused on streaming in relation to the music industry, file following, file distribution and aggregation, human-technology interaction, altered usage, the humanization of technology, broadband infrastructure, click frequency, distribution of specific music, playlists shared through social networks, and peer-to-peer streaming. Even listening habits and listening frequencies, such as causal links between music choice and people's daily activities, or time of listening during the day, have been studied through analyses of Big Data. Now, however, we need to pose new questions to be able to understand the meaning and function of streamed music and other digital art expressions in people's lives, and also how technological streaming companies interact with and relate to this. The aim of this project is to investigate possibilities for Bildung, given the current digital media situation, through studies of how Spotify is constructed, ideologically driven, and used.

With its 40 million users, dominating the streaming media market, Spotify offers a unique possibility when it comes to Bildung within the Swedish context. In the present project Bildung is defined as a journey from the unknown to the known, in the field of tension between past and future, and between freedom and the unfree. Hence, Bildung can concern the broadening, as well as deepening of knowledge, socialisation, and existential experience. During the 60s, radio and TV media were used to promote Bildung, although directed towards a limited target group. Current technology makes it possible for streaming companies such as Spotify to offer individually adapted distribution through complex interplays between human

beings, art, and technology. In a border-crossing project such as this, the breadth, range, and access, in interplay with technology at several levels, make Spotify as a case interesting to study from the perspective of Bildung.

Leijonhufvud holds that other factors than economical and technical influence how the mentioned interplay takes place and develops. The content of music files, for instance, cannot be separated in its relation to Spotify as aggregator, without the relationship with the music business, legal jurisdictions, or to connections between artists and fans, or other companies whose products are connected to the Spotify product. In addition, different ideologies govern what Spotify offers to whom, in what ways, and in which contexts. These ideologies, and also the idea of Bildung, influence how technology has to be used, and what economic resources that are needed. Moreover, there is a risk that human beings become passive receivers of arts expressions through participation in digital technology. From a democratic perspective it is important that the peril of co-dependency as a consequence of over-consumption is thoroughly researched.

The present project aims to investigate the described complex interplay, from the overarching perspective of Bildung. In order to achieve this aim, a border-crossing interdisciplinary study is needed to provide access to and understand the multifaceted phenomena that Spotify presents as a case of streaming media in relation to Bildung. Consequently, technicians as well as researchers from both the humanities and social sciences can approach the proposed research problem. This interdisciplinary approach is necessary also in order to form a holistic understanding of the phenomenon being researched, and thus develop expert knowledge of streaming media and their relation to human beings, arts, and technology.

The aim of the project is to explore the meaning and function of streaming media as a facilitator of Bildung, using Spotify as a case.

2. *Those are my people over there! Or: Why is Bruce Springsteen big in Sweden?*

Mats Trondman

3. *Well-being and welfare effects of volunteering at a music festival, a Peace & Love case study*

Anna Klerby

Impact assessment of event include more than direct economic impact. Volunteers at festivals produce intangible benefits to be valued and used in cost benefit analysis. This paper uses the case of Peace & Love festival in Borlange, Sweden, 2012, to assess the subjective wellbeing of volunteers and to investigate the motives for volunteering and its relationship with the individual's likelihood to do volunteering again. The data used consists of self-completed questionnaire responses from 495 volunteers.

We find that volunteering at the festivals brings positive benefits to society by increasing the likelihood of a stock increase in volunteers. 30 percent of the respondents without previous experience of volunteering are likely to volunteer again. The volunteers also report a higher subjective wellbeing on average compared to the group of visitors, which is in line with previous research on correlation between subjective wellbeing and volunteering. The results can be used by managers of festival and events to more clearly specify positive welfare effects that their event brings to the wider society.

4. *Efter Hultsfred: Kulturella entreprenörer I spåren av festivalen*

Jonas Bjälesjö & Thomas Floren

Information och uppföljning av pågående forskningsprojekt. Projektet sträcker sig över två år och startades upp i januari 2015. Forskarteamet består av en internationell forskargrupp som dels avser att kartlägga vart alla de entreprenörer vilka arbetade med festivalen idag befinner sig. Inom vilka sfärer är de aktiva? Hur mycket av deras verksamhet och kunskap i dag går att spåra tillbaka till Hultsfredsfestivalen? Har den kunskap och kompetens som byggdes upp under festivalen utvecklats vidare eller försvann den i och med att festivalen gick i konkurs 2010?

Dels syftar projektet till att fördjupa förståelse för vad entreprenörskap innebär i musikbranschen med empiriskt avstamp i festivalen. Sökte sig entreprenöriellt disponerade personer till festivalen eller fostrade och utvecklade festivalen nya entreprenörer? I fokus för analysen står individernas egna meningsskapande och de system av mening som de ingick i men samtidigt var med att utveckla.

5. *Allsång och populärmusikens kulturarv*

Lars Kaijser

Presentation av nystartat och pågående projekt. Allsång på Skansen är en svensk institution. Verksamheten inleddes för åttio år sedan. I detta paper kommer allsången att diskuteras som en arena som bidrar till kanoniseringen av vad som skulle kunna beskrivas som ett svenskt kulturarv. Utifrån en tidskriftsgenomgång, intervjuer och deltagande vid allsången diskuteras valet av artister och låtar. Vad är ett kulturarv i sammanhanget? Vari ligger det svenska? Vilka kvaliteter och erkännande kan identifieras i en diskussion om Allsång på Skansen?

6. *Musiklandskap – musik, plats och kulturpolitikens regionalisering*

Daniel Fredriksson

Vad betyder kulturpolitikens regionalisering för musiken, och vad betyder musiken för regionerna och dess aktörer?

För några år sedan inleddes den största förändringen i Svensk kulturpolitik sedan 1970-talet. Rikskonserter lades ner och Kulturrådets modell för fördelning av kulturmedel förändrades radikalt - från en centralt organiserad kulturpolitik närmar vi oss en kulturpolitik som sätter regionerna och landstingen i centrum samtidigt som vi ser ett ökat fokus på näringslivssamarbeten och regionutveckling.

Ett sätt att betrakta en sådan här förändring är att maktrelationer tydliggörs och länkar mellan styrande strukturer och musikaliska praktiker blottas. Nya stigar i det administrativa landskapet måste dras upp, gamla måste sopas igen eller renoveras. Byggarbetaren bär ofta reflexväst. Genom att följa regionaliseringsprocessen samtidigt som musikhändelser och musikaliska sammanhang i regionen undersöks hoppas jag kunna nå viss insikt i hur offentligt finansierade musiklandskap förändras och upprätthålls.

Syftet med avhandlingen är att utforska hur diskurser kopplade till musik, politisk och administrativ styrning samt plats länkas samman genom att studera kulturpolitikens regionalisering i Dalarnas län.

Projektet är ett samarbete inom ramen för Umeå universitets företagsforskarskola mellan Statens Musikverk och Umeå universitet genomförs av doktoranden Daniel Fredriksson.

7. *Musikens berättande funktioner i multimodala kontext*

Johnny Wingstedt

Narrativ mediemusik, musik som används som berättande medel i film, tv, datorspel etc, utgör för många människor den största källan till musikupplevelse i det dagliga livet. Denna typ av musik upplevs dock ofta på ett omedvetet och oreflekterat plan, då bild och dialog tenderar att fånga uppmärksamheten. Trots detta tolkar och använder vi det musikaliska uttrycket som hjälp att skapa mening ur den multimodala berättande kontexten. Vad (vi tror att) vi ser bestäms ofta i själva verket av vad vi hör. På så sätt använder vi musiken som ett redskap, den musikaliska tolkningsprocessen blir en meningsskapande aktivitet. När vi använder oss av musik på detta sätt ägnar vi oss åt vad Small (1998) kallar för "musicking". Snarare än att uppleva musiken som ett objekt (substantiv) så deltar vi på ett aktivt vis i en musikalisk handling (verb). För att kunna använda musiken som ett redskap så behöver vi lära oss hur att använda det. Kunskap om musikaliska berättande konventioner sker till stor del genom processer som innefattar kulturellt lärande, "ackulturation". Vi lär oss hur musik används i berättande medier genom att helt enkelt använda och uppleva dem. Att studera denna typ av kunskap, en form av "musikalisk literacitet", kräver en annan typ av metodik jämfört med att undersöka lärande i mer formella situationer. Här finns inga specifika läromedel eller undervisningssituationer att analysera eller observera. Vid ordinärt filmtittande eller spelande av spel finns vanligen heller ingen uttalad intention att lära sig om musikaliska berättarfunktioner – lärandet sker s.a.s. oavsiktligt. Jewitt och Kress (2003) beskriver lärande som ett växelspel mellan inre och yttre representationer. Genom att studera den yttre världens representationer skapas och förändras de inre representationer på ett sätt som utgör lärande. För att kunna undersöka denna kunskap behöver de inre representationerna göras tillgängliga för studie, som belägg för (eller tecken på) att lärande har ägt rum (Jewitt, 2006). Denna

presentation beskriver metoder och verktyg som utvecklades för att kunna göra kunskaper och uppfattningar om musikaliska berättarfunktioner synliga och hörbara, bland annat genom mjukvaran REMUPP (Relations between Musical Parameters and Perceived Properties) (Wingstedt, 2008; Wingstedt, Brändström & Berg, 2010).

8. **Musik och spatialitet i 2000-talets amatör- och semiprofessionella musikproduktion**

Toivo Burlin

Musik som ett uttryck för människans relation till *rummet* – rummet i flera bemärkelser (akustisk, musikalisk, som en livsvärld) – är ett forskningsfält som i det moderna informations- och nätverkssamhället på flera sätt har aktualiserats: i vår tids musikskapande är kategorierna musik och rum nära relaterade, men tämligen utforskade. En utmärkande omständighet i det nutida musiksamhället är att tidigare vattentäta skott mellan professionalism och icke-professionalism i produktionen av musik suddas ut – men samtidigt dras nya gränser upp mellan professionell musikproduktion och amatörmusikproduktion. Studion som princip har genomgått en omlokalisering från att vara knuten till en specifik ”plats” till att idag ofta ha en mer mobil och digital existensform – och utan en tydlig lokalisering (Théberge 2004).

En gång centrala bastioner för musik- och ljudteknologiskt kunnande i Sverige, som Sveriges Radio och SVT, anses av kännare numera ha gjort sig av med mycket av sin specialiserade kompetens och istället utvecklat en ny typ av medieproducenter på journalistisk grund, som ”kan lite av varje”, inklusive inspelning, redigering och mixning av ljud och musik (men enligt många bedömare sällan tillräckligt bra). *Specialisterna* – musikteknikerna och musikkännarna – har alltså fasats ut till förmån för *mediegeneralister*. Detta är dock en genomgripande förändring som inte enbart sker inom en separat sektor av medieindustrin, utan är snarare ett symptom på eller en del i stora, fundamentala och genomgripande förändringsprocesser i såväl den globala musikindustrin och i musiksamhället – som det existerar i *nätverkssamhället* (Castells 2000).

En gång viktiga ljud- och musiktekniska kunskapscentra som de stora studiorna har inte bara fått en annan och mindre ledande roll: samtidigt har

musikproduktionsteknologin på många och genomgripande sätt blivit brett tillgänglig för amatörer, semiprofessionella och professionella musiker och musikskapare. Den högt specialiserade teknologi som nu är tillgänglig för i princip alla med ett intresse för musikproduktion – persondatorn som kärnan i en så kallad DAW (Digital Audio Workstation) – är nu något som åtminstone teoretiskt sett kan finnas hos varje musik- och produktionsintresserad. Som jämförelse kan det sägas att på 1970-talet var det endast de allra rikaste och mest berömda rockmusikerna som hade råd att ha egna studior hemma. På 1980-talet påbörjades en demokratisering av teknologin för musik, i och med att *portastudion* blev ett överkomligt alternativ för musikproduktion hemma – men steget var ändå betydande till den professionella studios resurser. Men 2000-talets musikteknologi- och mediekonsumenter som samtidigt är *producenter*, gör inte bara (teoretiskt sett åtminstone) musikinspelningar av i princip professionell kvalitet i sitt sovrum, utan de sprider och delar sin musik i sociala nätverk som *MySpace* och *SoundCloud* – med möjlig omedelbar distribution.

I detta paper skisseras en undersökning om hur amatörer och semiprofessionella producenter som använder sig av DAW:s tillsammans med dessa slags sociala medietjänster skapar och producerar men också kommunicerar med sin musik; i de digitala tjänsterna och med tonvikt vid skapandet av musikalisk-auditiva och kulturella "rum" – såväl vad gäller de tekniska och musikaliska aspekterna av musikproduktionen, liksom den kulturella och sociala kontext som dessa "rum" skapas inom. Som analytiska verktyg prövas och används bland annat "produktionsperspektivet" (Burlin 2015) och *Rumsmodellen* (Burlin 2012).

9. Musiklyssning, meningsskapande och hälsa

Lars Lilliestam

På förra MIRAC-konferensen hösten 2014 beskrev jag mitt just påbörjade forskningsprojekt *Musiklyssning, meningsskapande och hälsa*, där jag genom kvalitativa intervjuer dels vill undersöka vad människor själva säger sig höra när de lyssnar på egen vald musik och dels vilken inverkan de menar att musiken har på deras välbefinnande och i förlängningen hälsa.

Förhoppningen är att kunna fördjupa en del av de frågeställningar kring musiklyssning som kom upp i projektet *Musik i människors liv* som jag drev tillsammans med min kollega Thomas Bossius och som presenterats i boken *Musiken och jag* (Göteborg 2011). Relationen mellan musik och hälsa/välbefinnande är ett mycket snabbt växande forskningsfält internationellt, även om det i nuläget är få i Sverige som ägnar sig åt detta.

På min presentation 2014 gav jag en kort kritisk översikt av olika synsätt och teorier om lyssnande – om lyssnartyper, strategier, passivt och aktivt eller koncentrerat och okoncentrerat lyssnande, vardagslyssnande, strukturlyssnande etc.

Sedan dess har jag arbetat med ett kapitel om tidigare forskning och teoretiska begrepp kring lyssnande för att skapa en ram kring studien. Vad är exempelvis musik? Vad är hälsa? Hur beskrivs musikalisk perception, musikaliska upplevelser och meningsskapande inom olika vetenskapliga discipliner?

Hela projektet bygger på ett konstruktivistiskt perspektiv på musik där mening skapas i ett möte mellan musiken och människan i en viss situation/kontext. Hälsa ses inte enkelt som "frånvaro av sjukdom" utan är ett mycket mer sammansatt begrepp. Ofta används ordparet "hälsa och välbefinnande" ("health and wellbeing"). Mitt fokus ligger främst på det senare, välbefinnande, och på en vardaglig självterapeutisk användning av musik, alltså hur människor i sina dagliga liv med hjälp av musik försöker uppnå olika effekter, påverka sina sinnestillstånd och hantera tillvaron.

Framförallt har jag gjort ett antal långa intervjuer med (i skrivande stund, juni 2015) fyra människor. De intervjuade har valt ut tre musikexempel som vi haft som utgångspunkt för intervjun/samtalet. Jag har också påbörjat analyser av intervjuerna.

En poäng är att informanterna ska vara (i princip) icke musikaliskt skolade. Musikanalys bygger så gott som alltid på hur musikanalytiskt tränade människor lyssnar och alltför sällan problematiseras i vilka sammanhang och för vem analysens resultat är giltigt eller begripligt. Om man inte kan musikteori hur beskriver man då vad man hör? Och hur beskriver man musikens effekter och upplevelser i samband med musik? Här kommer vi även in på resonemang om tyst kunskap, sensorik, alltså hur sinnliga upplevelser beskrivs, och liknande.

Jag har planerat att göra tio till femton intervjuer beroende på hur mycket tid jag kan lägga ner på projektet. Arbetet kommer alltså att fortsätta under 2015 och 2016 och förhoppningsvis leda till ett färdigt svenskt manus i slutet av 2016. Någon form av engelsk presentation kommer förhoppningsvis också att göras.

I mitt inlägg vill jag presentera några preliminära resultat och mönster som de föreligger i november 2015.

10. Lilla bandet i stora världen

Daniel Beckman, Johan Nordin, Totte Hållbus Mattsson

Dagens musikscen innehåller många utmaningar för en orkester som vill turnera internationellt och som inte förfogar över en astronomisk budget. Det handlar om

- Allt dyrare och strängare restriktioner med övervikt samt hårdare kontroll av bagagestorlek vid flygresor.
- Svårigheter att presentera en personlig och i många fall "unik" instrumentering och också kunna leva upp till publikens förväntningar utifrån ett välproducerat album.
- Kommunikationsproblem och stress vid festivalspelningar då det oftast endast erbjuds en kort line-check detta hindrar också möjligheter till en egen design av framträdandet med backdrop, rekvisita, visuals, ljus osv.
- Ett ofta bedrövligt monitor-ljud där möjligheterna till kontroll hindras av att artisten måste fokusera på publiken.
- Ett ofta lika bedrövligt FOH-ljud där möjligheterna till kontroll är obefintlig och ligger i händerna på en oftast okänd FOH-tekniker.

Dessa utmaningar har vi på olika sätt mött i våra respektive orkestrar Marigold, Twilight Force och Hedningarna och har lett till formulerandet av projektet "Lilla bandet i stora världen"

I projektet som drivs inom Högskolan Dalarna av Johan Nordin, Daniel Beckman och Totte Mattsson används resultat från det avslutade projektet "audiovisuella loopar" där prototypen för en transportabel laptopbaserad "rigg" tagits fram.

Genom att låta allt ljud gå igenom ett eget system så öppnas möjligheter till full kontroll av samtliga delar av ljudet samt möjligheter att styra och synkronisera ljus och visuals.

Projektet som är pågående har sceniskt provat ut ett antal olika prototyper av tekniken och kommer under våren att inkludera ytterligare artister. Projektet har lett till flera frågeställningar som kommer att undersökas vidare

- Vilka förväntningar på musikteknik finns inom olika genrer?
  - hur påverkas autenticitets- och trovärdighets- begreppen samt upplevelsen hos publiken/artisten av införande av ny musikteknik?
  - Hur förhåller sig musiker inom olika genrer till förinspelade bakgrunder?
  - Vad innebär inear-monitor för artistens scen-närvaro och musikupplevelse?
  - Vad innebär den "visuella" musiktekniken (förstärkare, högtalare, trumset osv.) för publikens upplevelse?
  - Vad är ett live-framträdande idag?
-

Torsdag

---

11. *Attityder och förhållningssätt bland unga och oerfarna respektive etablerade och erfarna musikproducenter*

Jan-Olof Gullö & Per-Henrik Holgersson

Syftet med detta konferensbidrag är att redovisa och diskutera resultat från en pågående undersökning där attityder och förhållningssätt studeras bland musikproducenter med olika erfarenhetsbakgrund. I undersökningen, som genomförs med utgångspunkt i kulturpsykologisk teori, har såväl unga musikproducenter i utbildning som erfarna professionella musikproducenter deltagit som informanter. Undersökningens empiriska material består av semistrukturerade kvalitativa intervjusamtal, deltagande observationer vid musikproduktionsverksamhet och analyser av genomförda musikproduktionsarbeten.

Analys av det empiriska material som samlats in visar att unga musikproducenter överlag förefaller använda andra produktionsstrategier och även kan värdera det musikaliska innehållet annorlunda jämfört med äldre och mer erfarna kollegor. Vidare visar unga producenter även andra attityder än äldre och mer erfarna kollegor gentemot den teknik som används i produktionsarbetet.

De unga musikproducenter som deltagit i studien har, som regel, mediebaserad musik som sin primära referens medan äldre och mer erfarna musikproducenter oftare beskriver levande musik eller verkliga musikinstrument som mer äkta eller autentiska och alltså som sin primära referens. För unga musikproducenter kan till exempel datorgenererad musik med samplade stråkar bedömas vara lika verklig eller autentisk som en akustisk stråksektion med riktiga musiker. Dessutom ser unga musikproducenter inte med självklarhet högkvalitativ ljudutrustning som en viktig förutsättning för att uppnå ett bra resultat eller som en särskild framgångsfaktor. Utrustning är med detta förhållningssätt helt enkelt en uppsättning produktionsverktyg och det musikaliska innehållet är långt mycket viktigare än tekniken. I jämförelsen betonar de äldre och mer erfarna musikproducenterna i högre grad den tekniska utrustningens nivå och möjligheter som viktigt bidragande till ett framgångsrikt musikproduktionsarbete.

För unga och oerfarna musikproducenter kan det leda till problem att ha mediebaserad musik som sin primära referens när till exempel riktiga musiker ska

framföra musik som ursprungligen har skapats för datorer. Bristande kunskaper i instrumentkännedom och orkestrering kan leda till att de arrangerar musiken ickeidiomatiskt och alltså ger de musiker som ska spela musiken stämmor som är nästintill ospelbara. Något som lätt kan resultera i en undermålig och kanske även oanvändbar inspelning. Å andra sidan förefaller de unga musikproducenterna ha utmärkt god teknisk kunskap om och heller inte se några etiska hinder med att använda olika tekniska system för att efterhand korrigera såväl tonhöjd som dynamik, rytm eller klangfärg på det inspelade materialet. Bristen i en kompetens ersätts alltså av en kompenserande teknik eller färdighet.

En viktig skillnad mellan de unga och de erfarna musikproducenterna är att de unga musikproducenterna saknar det inombranschperspektiv som de erfarna producenterna på ett naturligt sätt skaffat sig genom återkommande branschkontakter under mångårig verksamhet. Detta synliggörs till exempel genom att unga musikproducenter kan ha föreställningar om hur musikbranschen fungerar främst grundade i vad det läst sig till på webbsidor, i kurslitteratur eller handböcker samt från anekdotiska historier från lärare och branschverksamma. Detta är kunskaper som visserligen säkert kan vara fullt giltiga i vissa sammanhang, kanske i andra länder och produktionskulturer, men inte alltid i en svensk kontext. Kunskapsluckor av detta slag kan för de unga oerfarna musikproducenterna leda till att det helt enkelt inte förstår vilket inflytande eller vilka positioner olika aktuella branschföreträdare har, eller hur makthierarkier i musikbranschen fungerar i de sammanhang där det är eller kommer att bli verksamma. Å andra sidan förefaller de äldre musikproducenternas mer erfarenhetsbaserade kunskap tydligt vara knuten till olika lokala kontexter. Kunskaper och förhållningssätt som i sin tur kan vara svåra att överföra till nya sammanhang när musik- och mediebranschen förändras.

Resultaten från detta pågående projekt kan ses som förändring över tid av hur olika kunskaper värderas inom musikproduktions-verksamhet. Vår målsättning är att undersökningen ska bidra till ökad kunskap om och förståelse för hur musikproducenter arbetar samt utgöra ett kunskapsbidrag i framtida utbildning i musikproduktion.

12. *Moderna metoder för analys av inspelad musik*

Berk Sirman

Min presentation kommer att handla om mina doktorandstudier om moderna analysmetoder för inspelad musik. Forskningsidén faller under rubriken Musikvetenskap av skivproduktion eller som den på engelska ofta benämns "Musicology of Record Production" även om jag anser att forskningen är relevant inom fler områden än enbart inom skivproduktion. Utgångspunkten är en utmaning som jag har funderat på i några år: Hur är musikvetenskap relevant idag när musik skapas, distribueras och lyssnas till på ett annat än det sätt som den traditionella musikvetenskapen utgick ifrån?

I traditionella musikvetenskapliga analyser används många begrepp som har utvecklats under flera sekel såsom tonhöjd, harmoni och homofoni. Sådana begrepp delar bland annat in musiken i specifika parametrar och ger oss verktyg för att förklara hur de hänger ihop. Dessa begrepp är dock intimt kopplade till hur musik traditionellt har noterats och uppförts samt de egenskaper av västerländsk konstmusik som är särskilt utvecklade. Modern teknik ger musikskaparna möjligheten att behandla helt nya parametrar av musik vilket inte var möjligt när de traditionella musikanalysverktygen utvecklades. Därför kan musik som producerats med moderna processer sällan analyseras med traditionella begrepp med ett gott resultat. Risken är att analyserna begränsas till observationer av inspelningarnas fysiska egenskaper. En annan risk är att fokus hamnar på andra än de egenskaper som är viktigast för låtarnas skapare och de flesta lyssnare.

I min avsiktsförklaring efterlyste jag utvecklingen av nya begrepp för att komplettera de gamla, en idé som jag inte längre tycker är så realistisk. Lösningen ligger möjligen bland annat i att problematisera vissa mer grundläggande aspekter av musikanalys, vilket har gjorts i tillämpningen av ekologisk perception och situerad kognition inom musikvetenskap.

13. *No Country for Old Men - Life at the Frontier of the Streaming Economy*

Ola Haampland

The music industry has been characterized, with a term that perhaps has a bit of a negative ring to it, as one of the original winner-take-all economies (Frank & Cook, 1995), where superstars take home the lion's share of the money, leaving only "crumbs" to the remaining artist majority. Findings related to pop artists' concert revenues may indicate that income inequality among artists has been steadily increasing for many decades: in 1982, the top 1% of artists took in 26% of concert revenue, in 2003 that figure was 56% (Connolly & Krueger, 2005). This must be considered to be an extremely skewed distribution, and now, this trend might indeed seem to have become even more extreme in the market for recorded music. According to a recent report, the top 1% artists now account for 77% of all income (Mulligan, 2014).

Rosen (1981) and Adler (1985) gave rise to a stream of literature concerned with the high concentration of commercial success in popular music (Adler, 2006; Schulze, 2011), but the central issue of whether it is essentially talent or luck that yields such stark inequality has yet to be resolved. Experimental studies suggest that strong social influence among music consumers can create big hits in a seemingly random fashion, but also that the songs' qualities are not entirely irrelevant (Salganik et al., 2006). Cumulative advantage, in which a favorable relative position in itself becomes a resource that produces further relative gains, might simply explain the emergence of hit songs and pop stars (Watts, 2007).

It is a phenomenon that is well-known in the movie industry: moviegoers will report liking a movie more when they hear beforehand how good it is (Mlodinow, 2009). Even before the term "rock and roll" was coined, Harvey Leibenstein (1950) described a "bandwagon effect" that causes consumers to consume the same goods that other consumers do. We now also have the prevailing music applications like Spotify and iTunes that are largely basing their whole user interface on market-level signals of behavior in the form of song lists ranked by popularity.

The era of music downloads has proved to be quite short-lived and is now already in swift decline in many territories - and for countries like Norway and Sweden we can now safely conclude that the level of concentration in these markets were

extremely high (Duch-Brown & Martens, 2014). In the “physical” era of yore, options for purchasing music were highly varied. E.g., by casual estimate, in the 80s there were some 2,200 independent record shops in the UK, in addition to the big chains like HMV, Virgin, and Tower (Topping, 2011). It has been enthusiastically prognosticated that since, among other things, consumer search costs are lowered by internet features like search, recommendation, and filtering tools, the new digital platform will benefit less known and new artists and therefore maybe even erode the reign of the superstars (Brynjolfsson, Hu, & Simester, 2011). In reality, it might be that they have the opposite effect and increase the concentration of success (Elberse, 2013).

As the digital download is disappearing, the new streaming format is on the rise. In advanced markets like Norway and Sweden, the majority is now consuming music via a single, uniform application: the Spotify user interface – which again prominently features a concept that very likely constitutes a new paradigm in the record industry: the playlist. This empirical study provides evidence of how this affects consumer behavior and demand distributions.

Moreover, we also demonstrate how the younger age groups dominate this economy. In addition, this paper argues that the music industry oligopoly structure itself has long since employed a marked share focus, and that this has become an increasingly expedient approach when studying music industry economics the age of the subscription model.

14. *Från prövande till skyddande, en fallstudie av utvecklingen av direktströmmad musikfestival*

Sören Johansson

Medieteknologiska utvecklingen har medfört att det är enkelt att direktströmma musikens scenframträdanden, med ljud och bild över internet, för olika typer av aktörer. Samverkan med externa aktörer i produktionsprojekt som görs vid Högskolan Dalarna kan vara komplexa och samtidigt öka utbildningarnas användbarhet för studenterna. Detta paper beskriver en etnografiskt inspirerad fallstudie av studenters prövande att direktströmma musikens framföranden under en årligt återkommande musikfestival åren 2013-2015. En folkbildningsorganisation

agerade beställare och var musikfestivalens arrangör i projektkurser där jag fungerade som lärare. Som bakgrund använder jag tidigare forskning om hur organisering av musik- och medieproduktion förändras när ny teknologi tas i bruk. Teoretisk ansats är inspirerad av Howard Becker Art Worlds ([1982];2008). Materialet består av videoklipp och minnesanteckningar från mina deltagande observationer av musikfestivalens genomförande. Resultatbeskrivningen är kronologisk uppdelad i tre års utveckling. Detta för att beskriva utvecklingen från studenternas prövande att direktströmma musikfestivalen till arrangörens fundering över att skydda rättigheterna och exemplifieras med offentligt publicerade videoklipp. År 2015 började arrangören fundera över rättigheterna att direktströmma musikfestivalen när journalister började göra det samma. I diskussionsdelen föreslår jag hur kunskapen kan användas i högre utbildning inom musik- och medieproduktion.

15. ***Nätverkskapital i kulturella ekosystem – fallstudie inre Skandinavien***

Linda Ryan Bengtsson

Följande paper avser att presentera en planerad fallstudie på den lokala musikbranschen i regionen Värmland Hedmark (Norge). Diskussionen av ser att fokusera på teori och metod. Studien ingår i ett större forskningsprojekt kring lokal musikbransch och innovation.

Idag sätter vi gärna likhetstecken mellan att "nätverka" och möjlighet till framgång. Att ha, utveckla och vårda sitt nätverk är viktigt både för stora och mindre företag. Inom småföretagande ger också nätverken möjligheter till samarbete kring större projekt och på så sätt nå en större marknad. Forskning visar att människor med kunskaper om hur man kan utnyttja exempelvis internet för att bygga sitt nätverk (ex linkedIn, Facebook, maillistor eller andra professionsrelaterade nätverk som finns i en digital miljö) tillsammans med att själv vara mobil (kunna resa för att träffa människor vilket kräver exempelvis goda kommunikationer med tåg/flyg/båt bra vägar etc) har högre möjligheter att ha, utveckla och vårda sitt nätverk och därigenom bygga en ekonomi. Man besitter därmed ett *nätverkskapital* som kan omvandlas till ekonomiskt kapital. Dock finns inte en direkt relation mellan de båda utan det sker i komplexa värdekedjor som inte nödvändigtvis är platsspecifika eller tidsbundna.

Musik/kultur näringen är en sektor där det samtidigt finns stora multinationella företag och små fåmans- eller enmansföretag. För mindre företag inom musik/kultur sektorn framstår det digitala nätverksbyggande som en allt viktigare del för att kunna leva på sitt skapande. Digitala nätverk ger exempelvis möjlighet till kollaborativa samarbeten både inom och utom sin egen profession, och möjligheter att bygga kontakter inom kultursektorn men är också en kanal för att distribuera sitt eget skapande. Det är därmed viktigt att bygga sitt nätverkskapital. Men det kräver detta också att man har ingångar i ett eller flera nätverk, att man har kompetens att underhålla och utveckla ett nätverk, samt möjlighet och kompetens att samarbeta i nätverksform.

Tidigare forskning indikerar också att nätverk bär potential som inte utnyttjas eftersom det finns lokala platsspecifika hinder. Även om digitaliseringen indikerar att det inte spelar någon roll vart man befinner sig, visar forskning att detta är långt ifrån sant. Lokalt finns begränsningar och problem som inte alltid är påtagliga och direkta. Exempelvis påverkar platsens politiska och sociala förutsättningar ett nätverks möjligheter att utnyttjas och/eller utvecklas. Lokala nätverk inom kultursektorn bär dessutom sina inbyggda begränsningar och problem. Här finns en nära relation mellan lokala förutsättningar och möjligheten att bygga för en global marknad. Med andra ord, nätverkskapital påverkas utifrån lokala förutsättningar, vilket i sin tur påverkar möjligheten att omvandla sitt nätverkskapital till ekonomiskt kapital. Att det finns ett fungerande lokalt nätverk med internationell bäring blir därmed viktigt för att människor ska kunna verka inom sin profession, men också att verka på en specifik plats. Nätverket kan därför vara avgörande för om man väljer att stanna på eller flytta till en plats. Goda fungerade nätverk inom en profession kan därmed ge en region konkurrenskraft.

För att förstå relationen mellan nätverkskapital och ekonomiskt kapital behöver vi studera dessa mekanismer på mikronivå. Den lokala musikbranschen i regionerna Värmland – Hedmark (Norge) ger goda möjligheter att studera detta närmre. Vi vet från tidigare projekt att här finns en bransch med potential och internationella kontakter, men vi vet

också att här finns begräsningar. I denna fallstudie studeras vilka förutsättningar och barriärer finns för att bygga starka lokala nätverk med internationell bäring. Här ser vi möjligheter att dra lärdom från existerande platsrelaterade nätverk men också identifiera existerande problem och barriärer. Studien avser att både identifiera utvecklingsmöjligheter och ge förslag till åtgärder för att stödja internationaliseringen av lokala nätverk och samtidigt bygga internationellt gångbara forskningsresultat.

16. Avslutning, årsmöte. Vad vill vi med Mirac?